

PARLAM L'OCCITAN DAU LEMOSIN

SEGONDA LEIÇON

MA FAMILHA

I'ai dos **frairs** e 'na **sòr**.

Mon pair e ma mair an quatre **mainatges** : tres filhs e 'na filha.

Lo Jan-Pau es lo pus vielh ; mas sei tant **beu** coma se.

Lo Guilhem es lo pus **jòune** ; qu'es lo **cacha-niu**.

Nòstra sor, la Martina, a vint ans ; 'l'es 'na **gente dròlla**.

Crese que 'la se vai maridar l'annada que **ven**.

'La se'n nirá **viure** coma son marit (son òme) dins 'na pita vila de Corrèsa.

Aura 'la trabalha dins un bureu de Limòtges.

Mon pair se'n vai tots lo jorns a la pòsta per son trabalh.

Ma mair **demòra** chas nos, per nos **manhar**.

Per me, me'n vau au liceu per aprener un bon mestier ;
mas me'n vòle pas 'nar ; vòle demorar au païs.

*****

VOCABULARI : lo frair (*le frère*) ; la sòr (*la sœur*) ;
lo mainatge (*l'enfant*) ; beu (*grand*) ;
lo jòune (*le jeune*) ; lo cacha-niu (*le benjamin*) ;
gente, -a (*gracieux, -se*) ; la dròlla (*la fille*) ;
crese (*je crois*) ; ven (*il vient*) ;
viure (*vivre*) ; demorar (*rester*).

EXPRESSIONS : manhar quauqu'un (*s'occuper de quelqu'un*) ;
lo Jan-Pau, la Martina.

CHAVILHAS : aquò es, quò es, qu'es (*c'est*) ;
coma (*comme*), (*avec : accompagnement, employé pour les personnes*) ;
aura (*à présent, maintenant*) ; dins (*dans*) ;
per (*pour, à cause de*) ; per me (*quant à moi*) ;
mas (*mais*).

PER COMPTAR :

1	un, una : <i>article défini</i> ('n'òme, 'na vila)
2	dos, doas
3	tres
4	quatre
5	cinc
6	sieis
7	set
8	uech, (ueit)
9	nòu
10	dietz

GRAMATICA : *absence fréquente de :*
 - a dans : 'nar (anar) ; quò (aquò)
 - u dans : 'na (una) ; 'n' (un, una)
 - e dans : 'la (ela) ; 'las (elas)
N.B. : La chute de la voyelle (ou aphérèse) est représentée par une apostrophe: 'na femna

POSSESSIUS :

mon pair	ma mair	mos frairs	mas sòrs
ton "	ta "	tos "	tas "
son "	sa "	sos "	sas "
nòstre "	nòstra "	nòstres "	nòstras "
vòstre "	vòstra "	vòstres "	vòstras "
lor "	lor "	lors "	lors "

CONJUGASONS : **Present de l'Indicatiu**

Se'n anar (s'en aller): irrég.	Voler (vouloir) irrég,
(ieu) me' n vau	vòle
(tu) te'n vas	vòles, (voles, vo'es)
(eu, ela, 'la) se'n vai	vòu
(nos) nos en anem	volem
(vos) vos en anatz, (vatz)	voletz
(ilhs, elas, 'las) se'n anen, (van)	vòlen (volen)

(Rappel : L'usage des pronoms personnels sujets est facultatif.

REMARCA :

- tant beu coma : *aussi grand que*
- vòle pas : *je ne veux pas*